

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—
celoletno: Din. 100.—
Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VII.

Dunaj, 14. decembra 1927.

Št. 50.

Starši, vzgajajte otroke v narodnem duhu!

Neko nemško društvo (Gustav-Adolf-Verein) je imelo letos v Gradcu svoje veliko zborovanje in generalni tajnik društva dr. Geissler je pisal ob priliki zborovanja v graški „Tagespost“: „Cilj človeštva ni goščava vsakovrstne trave in zelišč, ki vsa pomešana med seboj zelenijo, cvetijo in se mešajo, marveč božja država naj bo dobro negovan vrt, v katerem donaja vsaka gredica svoje posebne cvetlice in sadove, nebeškemu vrtnarju v čast in veselje. Imamo vero, da ima nemški narod poseben od Boga mu dan poklic v zgodovini človeštva. Temu poklicu ne sme nihče izmed nas ne na Ogerskem in ne na Ruskem, ne v Alzaciji-Loreni in ne v južni Afriki, postati nezvest s tem, da popusti svojo nemško posebnost in se da vsled dobička ali pritiska stopiti s kako drugo narodnostjo. Mi učimo in pridigujemo četrto zapoved: „Spoštuj očeta in mater!“ tudi v tem pomenu: Ti si dolžan tudi svojih očetov očetom, svojim pramateram, celi verigi staršev svojih staršev čast, hvalo, spoštovanje in zvestobo. Kdor sramoti svoj narod, ta ne ponižuje samo samega sebe, marveč greši proti Bogu!“

Slovenski starši! Povejte svojim otrokom, da je tudi božja volja, da ostanemo zvesti svojemu narodu. To nam veleva 4. božja zapoved. Spoštuj očeta in mater, spoštuj tudi svojo slovensko narodnost, ki si jo prejel od očeta in matere! Kdor zataji svoj narod in svojo narodnost, greši proti 4. božji zapovedi. On tudi po krivem pričča in greši proti 8. božji zapovedi. Dober in dobro poučen katoličan ne more biti narodni odpadnik.

Tudi zapoved „Ljubi svojega bližnjega!“ nam veleva, da ohranimo svojemu narodu zvestobo in ljubezen. Ljubiti moramo vse ljudi, a najbolj moramo ljubiti svoje najbližje. To je zapoved urejene krščanske ljubezni. Zato

moramo svoj narod bolj ljubiti nego druge narode. In bilo bi proti urejeni ljubezni do bližnjega, če bi se navduševali za tuje narode, svoj narod pa bi prezirali, ali celo zatajili in zaničevali! Svojemu narodu smo v prvi vrsti dolžni skazovati svojo brigo, svoje zanimanje, svojo ljubezen in svojo pomoč. Narodno odpadništvo je greh proti ljubezni do bližnjega.

Ljubiti svoj narod je krščanska dolžnost! Kako vroče je tudi Kristus ljubil svoj narod. Bil je najprej poslan za svoj narod in šele ta narod naj bi posredoval odrešanje drugim narodom. In bridko je Gospod jokal nad Jeruzalemom, ko je v duhu gledal pogin trdovratnega mesta. In sv. Pavel je rekel, da bi hotel biti preklet od Kristusa, če bi s tem mogel rešiti svoje judovske rojake.

Seveda v ljubezni do svojega naroda ne smemo prekoračiti prave mere, da bi namreč pri tem svoj narod oboževali, druge narode pa zaničevali in sovražili. To bi ne bilo krščansko. Tudi drugi narodi ne postopajo krščansko, če naš narod zatirajo, ga pritiskajo k tlom in ga hočejo narodno ubiti.

1300 let že živina naš narod na Koroškem. Ne po nemški milosti, po božji volji ima naš narod pravico do obstanka na Koroškem. Zato, slovenski starši, vzgajajte svoje otroke v zvesti ljubezni do našega slovenskega naroda!

Usiljevanje nemškega jezika v cerkvi.

Odlični prijatelj našega lista nam piše: Iz poročil, ki jih prinaša „Koroški Slovelec“ iz raznih krajev (n. pr. Ruda, Grebinj, Šmarjeta pri Velikovcu, Grabštanj itd.), vidim, da pastirujejo nemški duhovniki slovenske vernike, ne znajo pa zadostno ali pa sploh ne slovenskega jezika. Nočem niti misliti na to,

da je hitro pri vratih zunaj, kajti danes je njegov predstojnik kakor črn oblak pred nevihto, iz katere se vsak trenutek lahko vlije huda ploha. Zato je boljše spraviti se pravočasno na varno. Obenem je to tudi najboljša prilika, da se med potom poplakne pri „zlatem medvedu“ s kupico dobrega vina zasušeno grlo.

Kakor strela iz jasnega neba je to pismo prišlo na župnika in sodnika. Prepričana sta bila, da se uvažujejo tehtni vzroki.

Hitro se je zvedelo po trgu, kaj je zaukazal strogi komisar. Župan Vegl je bil namreč ravno pri župniku, ko je ta sprejel pismo od komisarja. Preveč mu je bilo razburjeno srce in povedal je to Kocelnu, in ta pa svoji ženi in tako je zvedel kmalu ves trg. Bilo je ravno na god sv. Lucije. Precej ljudi je bilo tedaj v cerkvi, saj to svetnico častijo ljudje kot pomočnico proti boleznim na očeh.

Že med potom iz cerkve so govorili ljudje o najnovejšem povelju, da se mora odvzeti Marijinemu kipu oblačilo. Tam na trgu pri vodnjaku so se zbrali možje, pred vsemi Vegl, cerkvena ključarja Sadovnik ter Pavlič. Okoli njih pa so stopili še drugi resni kmetje ter opslušali Vegla, ki je vedel natanko povedati, kdaj morata župnik in sodnik v Celovec.

„Tudi deset župljanov hoče komisar v Celovcu imeti, zato je ravnoprav, da smo skupaj. Toda tukaj ni primeren prostor za posvetovanje in mrzlo je tudi. Pojdimo rajši h Koclju, bom jaz dal za en bokal, da se lažje zmenimo.“

kako taki gospodje slovenske ljudi spovedujejo, zlasti bolnike, katere naj bi pripravili na smrt. Čudno vest morajo imeti!

Kar pa se tiče pridigovanja v nemškem jeziku, k temu dovolite kratko besedo. Dobil sem te dni v roke zanimivo nemško knjigo z naslovom: „Narodne manjšine in katoliška cerkev“. Spisal jo je nemški misijonar dr. Theodor Grentrop. V tej knjigi, kako so v Elzaciji-Lotaringiji pred letom 1870, katerega leta je prišla dežela k Nemčiji, skušali Francozi Nemce raznaroditi in jih napraviti po sili za Francoze tudi s pomočjo cerkve. Šole so bile vse francoske, tako da so otroci že nekoliko razumeli francoščino. Vlada je od škofa zahtevala, da mora tudi v nemških župnijah upeljati francoske pridige. Tedanji francoski škof Dupont v Metz se je temu uprl in pisal ministru za notranje posle in prosveto dolgo pismo, v katerem tudi to- le pravi:

„Starejši ljudje, odrastli, ki že davno več šole ne obiskujejo, ki ne znajo nobene ali skoraj nobene besede francosko, bi ne razumeli svojega župnika na prižnici. Edino otroci, ki iz šole znajo nekaj besed francoščine, in tisti maloštevilni mladi ljudje, ki obiskujejo višje šole in univerze, ki znajo popolnejše francosko, nemščine pa tudi še niso pozabili, samo ti bi razumeli francosko pridigo, samo ti bi imeli nekaj koristi od nje. To pa bi bilo tudi vse.“

Tako bi morali zaradi teh par najmlajših žrtvovati vse starejše rodove. Kakor da bi bilo zadosti, ako samo otroke poučujemo v veri, pustimo pa, da se ji starši odtujijo; ni pa zadosti, da dobi človek samo v mladosti pouk v veri, pozneje se ga pa zanemari, ko skušnija uči, kako hitro človek tudi verske resnice in zapovedi pozabi. Zato jaz ne morem nuditi svoje pomoči k takemu početju, tako velike odgovornosti ne morem sprejeti nase.“

To je bila odkrita in moška beseda katoliškega škofa, čeprav je bil po narodnosti Francoz. Katoliški škofje, oprti na večno pra-

„Vrlo dobro,“ pritrđijo kmetje, si drgnejo roke in cepetajo z nogami ob tla, kakor bi jih res prav zeblo. Bil pa je to le povod, da so s tem potrdili, kako ima Vegl prav, da je pri bokalu vina boljše kakor tukaj zunaj pri studencu, ki sedaj ne daje nobene toplote. Prijetna toplota je pahnila vsem novodošlim gostom v obraz, ko so vstopili v Kocljevo gostilno. Vegl in ključarji so se vsedli kakor po navadi za dolgo mizo, drugi kmetje pa po vrsti kakor so prišli.

„Prinesi nam bokal ali dva dobrega, da nas malo pogreje!“ veli Vegl in si pomenca roke.

„Seve, seve, sveto Lucijo moramo počastiti, da bomo vedno jasno videli,“ meni krčmar.

„Posebno pa ti, da ne boš namesto vina vodo vlival v sod,“ podraži ga Vegl.

„Glej ga šmenta, moja klet še nikoli ni videla vode.“

„Tisto že ne, samo mi smo jo pokusili.“ Glasen smeh se je razlegel po sobi. Gostilničar je šel v klet po vino.

„Tedaj deset kmetov hoče imeti mogočni komisar Pauer pred se v Celovec, da nam bere pridigo, kakoršne še nismo slišali. Kdor ima korajžo, naj se zglesi!“

„E ti, Vegl, ti moraš iti kot prvi, ti si naš poveljnik,“ pravi Sadovnik.

(Dalje sledi.)

PODLISTEK

Reberški Ožbej:

Kapelški punt.

(Nadaljevanje.)

Tako sta se pogovarjala oba prijatelja in delala sklepe, ki jih je župnik tudi izvedel. Takoj drugi dan je pisal obširno pismo komisarju v Celovec. Mislil je najboljše in zaradi tega vse navedbe temeljito podprl z dokazi. Toda komisar Pauer je bil gluha za vse te opozoritve; njegova volja se mora izpolniti. Takoj je pisal ostro pismo župniku Prunnerju, v katerem ga je pozval, da mora priti dne 22. grudna v Celovec zaradi zaslišanja. Pripeljati mora seboj tudi dva tržana in deset kmetov. Naslovil je tudi na sodnika Hagena pismo z odločnim naročilom, da mora priti določeni dan in vzeti seboj pisarja Roberta Hubmana.

„Čakajta vidva puntarja,“ tako je govoril komisar sam s seboj, in hodil ves divji po sobi gor in dol, tako, da je sluga strahoma poslušal zunaj v predsobi, kaj to pomeni.

„Vama že še pokažem, kaj sem jaz, kar je od Dunaja odrejeno, to se mora izvršiti in če bi bilo treba da teče voda navzgor.“

In zapečatil je obe pismi, pozvonil slugi ter mu naročil, naj jih takoj odpravi zanesljivim potom. Sluga se trepetaje pokloni in gleča,

vična načela sv. Cerkve, znajo najti pota, da v Kristusovem duhu omilijo nestrpnost in kri- vičnost pogansko mislečih vlad nasproti drob- cem tujerodnih državljanov.

Seja deželnega kulturnega sveta dne 18. novembra 1927.

Predsednik Supersberg poroča, da se je v Wolfsbergu vršilo zborovanje okrajnih kmetijskih društev. Na tem zborovanju se je zahtevalo, naj država nastavi za živinsko solenotno ceno za vse kraje, da ne bodo imeli kraji, ki so bliže solin, nižje cene kakor drugi oddaljenince a naj bi bila kakor pri tabaku za vse anaka.

Potem so se člani v Labudski dolini izrazili proti ukinitvi kmetijske šole v Wolfsbergu. Mislijo se je opustiti krajevne kmetijske šole in izpo- polniti eno osrednjo šolo v Celovcu. Ta misel se je zopet opustila, pač pa se bo, če bo denarja, kmetijski šoli v Celovcu pridal še tretji zaključni razred.

Vršilo se je posvetovanje v zadevi Celovške mlekarne, ki je svojčas lepo uspevala, pa je zdaj prenehala. Upa se, da bo mogoče v teku enega leta mlekarno zopet poživiti. Kakor je mesto Gradec dolo- čilo, da se sme v mestu prodajati samo še mleko iz mlekarne, tako bi se utegnulo nekaj podobnega zgoditi tudi v Celovcu, in kmetje bi imeli škodo, če mlekarne ne bi bilo.

Carinska pogajajna: Zdaj je morala Romunija znižati svojo izvozno carino za živila. Cena doma se ni zvišala, da tedaj carino vsaj deloma pla- čuje tuja država, ki hoče pri nas uvažati.

Gaggl zahteva od predsednika izjavo, da se bodo subvencije delile vsem, ne samo članom kmetij- skih društev; sicer dobo socijalni demokratje v finanč- nem odseku deželnega zbora zabranili vsako pod- piranje.

Preds. Supersberg odgovarja, da ima kul- turni svet nalogo, pospeševati deželno kulturo, ali tudi nalogo, delati za svoje člane, kmetijska društva. Naj vsaki kmet pristopi kmetijskemu društvu. Ljudje pla- čujejo za kmetijsko društvo 2 S in dobe za to list. Kmetijska društva delujejo le ljudem v prid, zato naj bi vsaka občina imela tako podružnico. Vsaj se tudi pregledavanje živine more vršiti samo na podlagi za- drug, ki živino kontrolirajo.

Krasnik opozarja, da je kmetijsko društvo tudi v Vetrinju delovalo: kupilo se je več kakor za 300 milijonov blaga, ki se je prodajalo vsem, brez ozira na stranko. V celovski okolici je 27 podružnic, od katerih je došla vsa članarina.

Msgr. Podgorc: Stališče Gaglovo je že ute- meljeno, naj subvencije pridejo vsem v prid. Ali kul- turni svet je društvo zase in podpora, ki se mu daje, je namenjena njegovim članicam. Namen ima določevati tisti, ki podporo daje: država in dežela. Ko te pore- čajo: subvencije so za vse, se bodo vsem delile, kakor podpore za ujme, ki se dajejo zdaj že vsem. Vrhutega dobimo prej ali slej kmetijsko zbornico, v kateri bodo zastopani vsi kmetje, zato zdaj ni umestno če Gagl grozi s kijem.

Sattlerger pravi, da vsak lahko pristopi kme- tijskemu društvu, če rabi kako podporo.

Hernler opozarja, da se je podpiranje že pred vojno grajalo. V bodoče se bo moralo hoditi drugo pot, o tem se bodo stranke razgovorile v dežel- nem finančnem odseku.

Supersberg: Kulturni svet daje subvencije po- večini iz denarja, ki ga daje država. O subvencijah se posvetuje vsakokrat. Sicer je boljše poučevati nego podpirati, ali nekatere stvari le potrebujejo tudi de- narne podpore.

Postava za varstvo narave.

Por. dr. Burger: Predložil se je načrt, kako naj bi se varovala naravna lepota in zabranilo uničevanje redkih rastlin. Že poprej imamo postavo, ki varuje planinske rože, predlagana postava pa hoče varovati vse redke rastline in drevesa, hoče prepovedati prodaj- janje vejic in nabiranje semena na prostem rastočih dreves. Vladi hoče dati oblast, da se prepove, kjer se zdi, primerno, sekanje gozda, ker si kedo do- mišljuje, da pokrajina ni več lepa, ko se je gozd posekal. Nikjer pa se ne pove, da se ali kdo oškoduje lastnika dotičnega gozda. Načrt se zavrne in pozove vlada, naj sestavi nov načrt, ki gospodarstvu naj ne bo v kvar. (Konec sledi.)

POLITIČNI PREGLED

Uradnikom gre vlada strašno na roko. Menda res misli, da bo rešila narodno gospo- darstvo, ako dvigne kupno moč uradništva. Ministri so denarno poslovanje države še en- krat pregledali in našli, da bi mogli dati urad- nikom, ki nikdar niso bili in ne bodo zadovoljni, še nekaj več. Tako je prišlo do novih po- nuodb. Finančni minister je uradnikom pojasnil, da na splošno zvišanje ni mogoče misliti, pač pa bi bilo mogoče to, da stopi zakon v veljavo že s 1. novembrom, da bi dobili uradniki raz- liko za dva meseca, plačano nazaj. Po tem predlogu se ugoti uradnikom glede prevelike razlike v pristojbinah med posameznimi služ- benimi razredi, začetna plača 8. in 9. razreda se zviša, za praktikante je določena gotova plača, staroupokojnenci dobe 5% zraven in rok za povišanje v sedmem razredu se zniža. Raz- ven ene zahteve se ugoti uradnikom vse. Tem- eljna plača — brez doklad — bo znašala za- naprej od 9. do 4. in 2. in 1. činovnega razreda na leto: 1774 S, 2056 S, 2688,1 S, 3402,6 S, 4236,2 S, 5452,7 S, 10.378 S, 16,923 S. Prakti- kantom se zviša mesečna plača za 51,88 od- nosno 45,13 S. Na podlagi tega dobe uradniki za november in december še zraven: 18,12, 0, 29,80, 52,12, 64,90, 60,46, 116,20, 200 S. Za- stopniki uradnikov s ponudbami vlade sicer še niso zadovoljni, vendar med uradništvom zdat- no pojema borbenost. Pogajanja se bodo še nadaljevala.

Kontrola ukinjena. Veleposlaniška konfe- renca v Parizu je na podlagi poročil vojaških nadzornih organov razpravljala o stanju raz- orožitve v Avstriji in sklenila, da 31. januarja 1928 odpokliče kontrolne častnike, ki od leta 1923 nadzorujejo likvidacijo nekaterih pravnih zahtev. Tudi vojaški nadzorstveni ugotovitve- ni odbor se bo umaknil v nekaterih tednih z željo, da vlada do tedaj razpusti dunajsko ob- činsko stražo in sprejme zakon v svrhu ure- ditve izdelovanja in uvažanja vojnega mate- rijala. — Že prvotno, ko so se pričela med Ju- goslavijo in Avstrijo pogajanja za spremembo trgovinske pogodbe, se je dalo sklepati, da se bodo naše nove zaščitne carinske postavke težko spravile v soglasje s potrebami jugoslov. trgovine. Zdaj se poroča, da sta se delegaciji sicer sporazumeli v številnih postavkah, da pa se o največji zahtevi, to je glede razvlje po- stavk, ki se tičejo mesa in živine, kakor tudi vseh postavk glede industrijskih predmetov, ni dosegla rešitev. Pogajanja so se tedaj tako- rekoč brezuspešno končala.

Razorožitvena konferenca. Cela Evropa je obračala oči na Ženevo, a sedaj je razočarana, ker je končala konferenca brez uspeha. Na ta- kih konferencah se prav lepo govori, kaj vse bi bilo potrebno narediti, ali naredi se nič, pač pa se države naprej oborožujejo. Vsaj je zna- no, da je v Evropi trenutno več mož pod oro- žjem nego pred vojno. V ospredju vsega je bil ruski predlog, da se z eno besedo vse odpravi, kar je v zvezi z armado in bojevanjem. Če po- mislimo, da ima Rusija sama eno najmočnejših armad na svetu, in da opirajo sovjeti svojo moč glavno na oboroženo silo, je jasno, da predlog ni mišljen resno. Konferenca se po- mladi zopet skliče. — Čuje se, da bi boljševiki opozicionalca Trockega in Zinovjeva radi in- ternirali v Nemčiji in so baje že zaprosili za do- voljenje. Tudi o nemirih v Rusiji se sliši, ven- dar točnih poročil ni dobiti čez mejo.

Svet Društva narodov se je sestal dne 5. t. m. v Ženevi k 48. rednemu zasedanju. Naha- jajo se tam skoro vsi zunanji ministri evropskih držav in imajo ugodno priliko, da izmenjajo misli. Svet ima rešiti poljsko-litevski spor. Li- tovske obtožbe očitajo Poljski, da namerava samostojnost Litve sploh uničiti in priti tako neposredno k morju. Obe sporni stranki imata svoje zaveznike. V Ženevi sta tudi oba vodi- telja Voldemaras in Pilsudski. Pričakuje se in tudi dosedanja razgovori kažejo, da pride do mirne poravnave spora. Veliko pozornost vzbuja ruska delegacija z Litvinom na čelu. Rusija rabi denar za povzdigo ohromele indu- strije in odpravo brezposelnosti. Zato se Litvi- nov posvetoval z Angleži in Francozi. Ti za- htevalo, da se Rusija drži obstoječega stanja in naj preneha s komunistično propagando v drugih državah. Važno točko tvorijo tudi ju- goslovansko-francoski in francosko-italijanski

odnošaji, ki so se na eni strani po podpisu pri- jateljske pogodbe zboljšali, odnosno poslab- šali. Glede pritožbe nemške manjšine v poljski Šleziji so Nemci mnenja, da je za vpis otrok v manjšinsko šolo merodajna želja staršev, dočim Poljaki pravijo, da se mora otrok pod- vreti jezikovni izkušnji. Zadeva se predloži mednarodnemu razsodišču v Haagu.

DOMAČE NOVICE

Tujski promet. V soboto 3. t. m. se je vršilo v Celovcu zborovanje, na katerem se je razpravljalo o tujskem prometu. Udeležil se ga je tudi zvezni minister za trgovino in obrt, ki je pojasnjeval, kaj vse stori zveza za po- speševanje tujskega prometa. Dne 9. t. m. ima na Dunaju sejo prometni svet, ki sestoji iz za- stopnikov posameznih deželnih vlad in ki bo obravnaval vsa vprašanja, tičoča se tujskega prometa. Ugotoviti more, da se naše ceste zboljšujejo in se bodo še popravile, četudi ima Koroška priznana najboljše ceste. Leta 1926 se je porabilo za ceste 11, letos 18 milijonov S in prihodnje leto še več. Predvsem se bo v bo- dočem letu temeljito popravila državna cesta Celovec—Beljak. Pa tudi v drugih ozirih smo dosegli predvojno stopnjo. Pošta in brzojav sta izpopolnjena in poleg tega je uvedenih ve- liko avtomobilskih zvez. Če hočemo privabiti tujce, moramo lepo ravnati z njimi. Smatrati jih moramo za naše goste, za naše prijatelje in jim posvečati veliko pažnjo. Generalni ravnatelj Lehner je povdarjal izredno lepoto Koro- ške, ki jo je narava posebno obdarila, da ravno v ti lepoti leže pravljicni zakladi. Poskrbeti pa se mora za stanovanja, zidati se morajo hoteli z vsemi udobnostmi, ker so inozemci razvaje- ni in gredo le tja, kjer je tudi udobnost. Napram letoviščarjem je treba vljudnosti, vladati mora čistoča, na vsak način izvrstna kuhinja in pla- čilu primerne cene. Tajnik Pluch je za to, da se zida za letoviščarje, da se napravijo nove ceste in olepšajo letovišča, ker vlada ravno v stavbarski stroki največja brezposelnost in bi našlo veliko domačinov dela. Je pa proti luksuznim obratom, ker zaposlujejo le tujce. Dr. Naswetter je govoril o propagandi za tuj- ski promet. Po vojni je začelo ljudstvo dosti bolj potovati, podpirajo pa ga potovalne pisar- ne. Predpogoj za tujski promet so dobre želez- niške zveze z inozemstvom in direktni vozovi. V zadnjem času so se v večjih evropskih mestih ustanovila zastopstva za propagando. Tem zastopstvom je treba dati gradiva na razpolo- go. Zvezna železnica je izdala knjigo „Austria“, ki izbornu služi. Manj dobra je knjiga „Kärn- ten“, ker ne upošteva, da je cela naša država v inozemstvu še premalo znana. S propagando za poletje je treba začeti že pozimi. Klimann je razkladal, da je tujski promet zadeva dežel, zato je v proračunu za leto 1928 samo 40.000 S. Dežela in država pa drugače lahko skrbiti za tujski promet s pametno davčno politiko: sub- vencijami, posojili, olajšavami pri davkih itd. Z več državami so odpravljani vizumi. Inž. Schauer je govoril o trgovini in obrti v zvezi s tujskim prometom. L. 1919 je posetilo Koroško 50.000 tujcev, letos smo jih imeli že 240.000. Ti tujci so prinesli na Koroško veliko denarja in bi šele tedaj pojmi pomen te vsote, če bi je ne dobili. Vsi tujci skupaj so bili v de- želi približno 2 milijona dni in ako računamo za vsak dan 15 S, znese to 30 milijonov S. Naj- več dobička od tega imajo seveda gostilničarji in hotelirji, ki denar sprejemajo, vendar tudi drugi, ki dobijo vsled tega delo ali prodajajo. Važna je pri tem duševna oploditev, ker za- dobi trgovec kakor obrtni širšo obzorje. Zidati bo mogoče pa šele potem, ko bo država po- skrbela za cene kredite z 20 ali 40letnim od- plačilom in največ 7 odstotki obresti. Kratko- ročni krediti po 9 do 10 odstotkov malo kori- stijo. Organizirati bo treba tudi še preskrbo- vanje letovišč z živili, ki je sedaj nezadostno ali pa preobilno s preveč različnimi cenami, in razširiti zasebni avtomobilski promet. Doktor Reinprecht je govoril o koroških cestah in vzdrževanju istih in izrazil razne želje Koroške glede gradnje novih cest in uradnih ur pri poš- tnih uradih okrog Vrbskega jezera ter telefon- skega prometa v teh krajih. Postavile naj bi se avtomatične telefonske govornice, da bi bilo tudi ob nedeljah mogoče govoriti s Celov- cem in drugimi kraji. Posebno je še opozarjal na koroške umetnine. Supersberg: Kmetijstvo je bilo prvotno proti tujcem, sedaj pa je spre-

Slovenci, pomnite, da smo mi že nad 1300 let na Koroškem!

menilo svoje mnenje in skuša proizvajati vse samo, kar tujci potrebujejo. Potrebna pa bi bila organizacija, namreč zadruga, ki bi jajca, mlečne izdelke, sadje in zelenjavo nakupovale in razpošiljale v večje kraje. Na ta način bi se tudi dvig cen poleti preprečil. Pravil je tudi, da se podeželsko prebivalstvo nauči od tujcev značnosti, smisli za lepoto itd. Mi bi tega ne mogli trditi. Vsaj moralo še nikje niso dvignili. Končno je dal minister dr. Schürff še nekatera pojasnila. Glede vzhodne železnice je omenil, da je bil zakonski predlog že izdelan, po katerem bi se imelo pričeti z delom, ki bi stalo zvezo 19 in deželo 9 milijonov S. Medtem pa je prišel na površje nov načrt Pliberk—Labod. Zdaj pa ministrstvo čaka, da se zagovorniki obeh načrtov zedinijo. Tako se bo zadeva še zavlekla in bomo na železnico še dolgo čakali. Zborovanje je bilo velike važnosti, ker so se obravnavala vsa tujskoprometna vprašanja z vseh strani in je bilo razčiščenih dosti zavirajočih vprašanj, ter je upati, da bo prihodnje leto vsled sodelovanja vseh slojev naval tujcev še mnogo višji.

Koroška razstava slik. Deželna komisija za tujski promet namerava prirediti v februarju 1928 razstavo lepih koroških pokrajinskih slik vseh vrst in vseh velikosti. Namen razstave je, da se pokaže Korošcem lepota njihove domovine in da imamo na tem polju tudi že lepe umetniške proizvode. Deželna komisija namerava porabiti najlepše izmed razstavljenih slik za izdajo knjige o Koroški. Izdaja knjige, ki kaže Koroško v sliki, je potrebna, vsaj ima že več mest in dežel slične knjige. Razstave se lahko udeleži vsak, ki ima lepe pokrajinske slike, slike umetnin ali pokrajinske slike Koroške. Razdeljevale se bodo tudi nagrade za najlepše slike. Razstava bo v prenovljenih prostorih deželnega zbora v deželni hiši. Kdor hoče sodelovati, se mora prijaviti s posebno prijavnico, ki se dobi pri vodstvu razstave „Kärnten im Bilde“, Celovec, Landhaus, Landtagsamt, do najkasneje 30. decembra 1927 in vpslati slike do 14. januarja 1928. Vsi pogoji so razvidni iz vabila, ki se dobi v deželnih hišah.

Uvoz knjig. Po dogovoru med Avstrijo in Jugoslavijo in istotako po tarifah drugih držav je uvoz knjig prost carine in vseh drugih pristojbin z izjemo modnih listov in vezanih knjig. Ko uživajo Nemci v Jugoslaviji v polni meri to ugodnost, moramo plačevati Slovenci na Koroškem in Hrvati na Gradiščanskem davek na blagovni promet v iznosu najmanj 2 odstotka vrednosti. O priliki sklepa nove tarifne pogodbe med Avstrijo in Jugoslavijo bi bilo dobro, da bi se tudi to vprašanje rešilo po recipročnem principu, ker ni pravilno, da trpimo ravno mi na blagovno prometnem davku. Uvaževati je treba tudi to, da so Nemci v Jugoslaviji številčno močnejši od nas in v primeri z nami gospodarsko dosti boljše situirani ter imajo možnost, da lahko sami tiskajo dobršen del potrebnih knjig. Mi pa smo prisiljeni, da si nabavljamo vse potrebne knjige iz Jugoslavije in vsled tega nas neenako postopanje težko obremenjuje.

Hranilno knjižico s par milijoni gotovine je pozabila neka ženska v knjigarni Jožefovega društva. V upravi našega lista dotična lahko izve, kje je knjižica shranjena.

Slednji vitez Reberčan. Pred kratkim je izdalo Politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem lično zgodovinsko povest „Slednji vitez Reberčan“. Snov je vzeta iz dobe turških vojn in se odigrava predvsem v Podjurski dolini. Vmes pa je vpleteno življenje tedanjih vitezov Reberčanov, grofov Vilštanjskih, menihov dobrolovaških in drugih osebnosti, ki so v tedanjem času vladali in gospodarili v Podjurski in Belski dolini. V pestrih slikah je pisatelj orisal življenje teh močtev, njih delovanje, njih namene, njih močnost in nadutost ter gnilobo, ki je vladala v nekdanjih gradovih. Marsikatera slika se da primerjati v današnjimi razmerami, pod katerimi živijo koroški Slovenci. Povest je spisal dr. Ožbolt Ilauig, mož, ki se je rodil v senci teh gradov ter preživel svojo mladost v kraju, kjer se odigrava glavni del dejanja. Dobi se v upravi našega lista in stane za Avstrijo 2 S, za Jugoslavijo 20 Din s poštnino, Slovenci na Koroškem pa dobe še zdaten popust. Prepričani smo, da bo vsak, ki pozna te kraje, in tudi drugi, ki se zanima za koroško zgodovino, takoj segel za to knjižico.

Glasnik presv. Srca Jezusovega, glasilo Apostolstva molitve in častivcev presv. Srca bo izhajal v l. 1928 v pomnoženem obsegu z izbranimi slikami. Poročal bo o posvetitvah družin presv. Srca, apostolstvu mož, duhovnih vajah itd. **Naročnina za l. 1928 znaša samo 3 šilinge,** da se more list čim bolj razširiti med vsemi stanoži. List bo prinašal vsak mesec bogat razgled po katoliškem svetu in poročal o bojih in zmagah presv. Srca Jezusovega. List je namenjen notranjemu življenju sploh. Januarska številka za l. 1928 izide že pred Božičem. Zato se naročite na Glasnik takoj! Naroča se (lahko kar po dopisnici!) pri Upravi Glasnika presv. Srca Jezusovega, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9 (Jugoslavija) SHS.

Grebinska okolica. (Razno.) Profesor dr. Ude je povdarjal na svojih zborovanjih, da zdaj ni več moških, marveč so samo še možički, in imel je prav. Koroška deželna vlada je v Šent Vidu ob Glini pred plebiscitom obljubila koroškim Slovencem na podlagi senžermenske mirovne pogodbe vse pravice in tista koroška deželna vlada je svojo obljubo tudi možko pojedla, ki pusti čakati pridno pošteno koroško ljudstvo ne le na razne obrti in koncesije, temveč tudi na šole in slovenski pouk v šoli in v cerkvi. — Ko je bila birma v Št. Rupertu, se je velikovski župan zahvalil škofu za vstrajno sodelovanje in podporo v vsakem oziru. Menda res niso vpeljali toliko nemških pridig in potisnili materni jezik in stare krščanske navade iz šole in cerkve nikjer tako kakor v velikovski dekaniji. Tukaj se je videlo res složno sodelovanje vseh. Pregnali so dobre slovenske duhovnike, nastavili Nemce, spravili domačine ob posestva, privabili Nemce. Kjer se srečno in zadovoljno živeli pradedje, sedaj noben večer ne gremo mirno k počitku, kajti požarov je toliko, da je strah. Huda je bila borba po vojni, pa domačine smo vsaj poznali, tujcev pa niti ne poznamo. Kolikor smo opazili, imajo druge šega in navade: nimajo posta, njim je vsak dan enak, nimajo rožnega venca ali molitvene knjige, pač pa veliko število dolžnih pisem. Gospodarijo dobro in le to je čudno, da skoro vsa kupljena posestva pogorijo, žal še pridni in miroljubni domačini zraven, ka obubožajo kakor v Encelni vasi. Da smo v verskem oziru zadnjih sedem let globoko padli, kaže že to, da je slovenski Kmetič v Velikovcu ustanovil novo nemško krščansko stranko in Slovence pripravil do nespoštovanja četrte božje zapovedi. Priporočali bi Kmetiču, da gre na Krappfeld ali v Krško dolino, kjer je največ nezakonskih otrok, širiti svoje ideje.

Hodiše. Razglašeno je bilo, naj gre vsak po denar, ki ga ima dobiti za škodo po divjačini. Cenilo se je tako nizko, da je med prebivalstvom nastalo veliko ogorčenje napram lovcem. Mislijo pač, da ker so morali lansko leto plačati primerno najemnino, da bodo pri plačilu škode, ki jo napravi divjačina, pritiskali, kolikor se bo dalo. Saj itak polovico škode ne vzamejo na znanje, pa še bi bilo treba večkrat laziti okrog njih. Ko so imeli prejšnje čase lov Celovčani, smo bili bolj zadovoljni. Naj vprašajo, koliko plača knez Windischgrätz, bodo pa vedeli, kakšne cene so v resnici.

Ždinja vas. (Samomor.) Ko so šli v soboto dne 7. t. m. zjutraj ljudje iz krajev severno Drave čez Kamenski most na postajo, so opazili na mostu sukno, klobuk, palico in psa. Pes je sedel poleg in ni pustil človeka blizu. Na zvit način so psu iztrgali klobuk. Za klobukom so našli listič z napisom: Franc Drtnik, pošta Trušnje. Polagoma se je izvedelo, da je šel Franc Drtnik, pd. Štingelc, v Trušnjak ob 2. zjutraj od doma, kjer je tudi pustil listič, in skočil okrog ¾ na pet v Dravo. Dalje se doznava, da je izvršil samomor iz ljubosumnosti, ker mu je postala baje žena nezvesta. Ali so ga še potegnili kje iz vode, se še ni dalo izvedeti.

Celovec. (Razno.) Valentin Füller iz Vazemberga je v oktobru t. l. ukradel na Lancavi, občina Škocijan, par volov v vrednosti 1600 S iz hleva, v katerem je spalo 5 oseb. Vole so našli pozneje v klavnici v Celovcu. Füller je dobil zato 8 mesecev strogega zapora. — Deželni zbor letos najbrž ne bo imel več prilike, da bi razpravljal o proračunu za leto 1928. Skleniti se bodo morale pred novim letom pa še par mesečne dvanajstine. — Ustanavlja se obrtna bolniška blagajna. Slišimo, da je eden uradnik prosil za namestitev in zahteval 900 S mesečne plače. Če imajo pri bolniških blagajnah uradniki take plače, se ni čuditi, da so pri-

spevki vedno višji, dajatve za bolnike pa vedno nižje. — Dne 1. in 2. t. m. je pri Grebinju zopet dvakrat gorelo. Kaj jasno je, da je nekdo zažgal. — Šolski proračun mesta Celovec znaša 269.167 S izdatkov in 22.287 S dohodkov. Tudi celovski občinski odbor se je izrekel proti davku na električno silo. Dovolil pa je podpore v Knochovi tovarni stavkujočim. — Pri svetni vasi se je vrgla neka ženska v samomorilnem namenu pred osebni vlak, a lokomotiva jo je vrgla v stran ter se je na glavi nekoliko poškodovala. Prepeljana je bila v celovško bolnico. — V Mlinskem grabnu pri Velikovcu se je igral mlinarski vajenec s staro puško, ki je bila nabita. Nenadoma je dvakrat počilo in hlapec in dekla sta bila ranjena.

Suha. (Smrt.) Umrl je v Nemčiji koroški rojak Vincenc Glinik, nekdanji posestnik Turnarjeve kmetije v Podvasi, ki je kot prvi začel delovati za ustanovitev Hranilnice in posojilnice na Suhi. Naj mu bo tuja zemlja lahka!

Sele. Po večmesečnem poletnem dremanju se je naše izobraževalno društvo zopet zdramilo in priredilo 27. nov. dobro obiskan sestanek, nedeljo navrh pa prijetno zabavo z nastopom Miklavža. Dvorana napolnjena, vse v napetem pričakovanju. Nastopil je Miklavž častit in lep, prepričal se o naši pridnosti, obdaroval otroke in odrasle, marsikaterega tudi pokregal in opominjal. Smeha je bilo mnogo, pa tudi joka ni manjkalo, kajti bati se je bilo že malega parkeljčka, veliki pa je bil res tako grozen, da je hudobnim in porednim res močno bilo grešno srce. Nazadnje je imel Miklavž še na vse Selane lepo zasnovan nagovor in je obljubil, da nas prihodnje leto zopet obiše. Ta prvi nastop Miklavža na našem odru je tako ugajal, da naj društvo še večkrat priredi kaj takega.

ŽENSKI VESTNIK

Sveti Miklavž.

Že mrak je legel na zemljo,
priplaval mesec na nebo;
čez polje burja se drvi
in drobni sneg v obraz prši.
Pa v vasi le miru še ni,
povsod še svetla luč gori;
a kaj pomenja smeh in jok,
oj nežni jok in smeh otrok?
In zvezdi mesec govori:
„Preljuba moja hčerka ti,
ne veš, da sveti Nikolaj
prišel na svet je z dari zdaj?
Otrokom pridnim jih deli —
hudobne parkelj zdaj kroti.
In komaj ščip izgovori,
že sliši jok se iz vasi ...“

Črtomir.

Spomini lepih slik, spomini kratkočasnih, poučljivih dogodbic iz mladostnih let, so zapisani globoko kot krasen dar v človeški duši.

Z veseljem se spominjam nazaj na predvečer sv. Miklavža dan. Prišel je sam sv. Miklavž z angelom in prinesel nam otrokom darila, katere smo sprejeli veselih src. Ko je vstopil sveti škof v sobo, smo vstali in se lepo pokrižali ter molili ... Pridni bodite, molite radi in ubogajte, nam je rekel sv. Miklavž.

Dne 6. decembra praznujemo god sv. Miklavža. 5. decembra zvečer postavijo otroci skledo v okno, da dene sv. Miklavž po noči darila v skledo. V časi pa pride 5. decembra tudi sam z belo, dolgo brado, blestečo škofovo kapo in s škofovo palico, oblečen v lepa mašna oblčila. Večkrat ga spremlja tudi parkelj. Pridni otroci dobijo od sv. Miklavža darila, hudobni pa šibo.

V Svečah v Rožni dolini in še v nekaj drugih vaseh je stara lepa navada, da gredo od hiše do hiše, kjer so povabljeni: sv. Miklavž, dekla, košara s košem in parkelj. Košara nese koš na hrbtu. Iz koša moli otroška nogica. Otroški klic: „O, moja mamica, o moja mamica!“ se sliši.

Ko pride sv. Miklavž k hiši, se oglasi zvonček, ki naznani prihod visokega gospoda. Vrata v sobo se odpro. Sv. Miklavž vstopi spremljan od dekle in košare v sobo. Parkeljni počakajo v veži. Otroci, tudi otroci sosedov sedijo okrog mize. Sv. Miklavž sede k mizi, dekla mu položi na mizo veliko knjigo, tako veliko, kakor je mašna knjiga. Škof odpre knjigo. V knjigi je zapisano, kdo je bil priden in kdo ni ubogal. Vsa dobra in huda dela prebere sv. Miklavž iz knjige. Po ukazu sv. Mi-

klavža molijo, berejo in računajo otroci, vsaki sam. Pridnim otrokom prinese dekla darila. Šiba seveda nikdar ne sme manjkati.

„Šiba novo mašo poje!“ nam kličejo stare, junaške mamice v spomin.

Otroci obljubijo sv. Miklavžu, da bodo vedno pridni.

Sv. Miklavž vstane, otroci lepo pozdravijo: „Hvaljen Jezus!“ Parkeljni vstopijo v sobo, a le toliko, da se pokažejo, potem odidejo vsi mirno. S sv. Miklavžem pride tudi polno ljudi, a vse mirno, s sv. Miklavžem zopet odidejo v drugo hišo.

Cele tedne se učijo otroci z mamico moliti, brati, računati, tudi pesmice peti, da dovršijo pred sv. Miklavžem z izvrstnim uspehom izkušnjo... Zdravilo izvrstno za vsakega otroka je skušnja, ki jo mora položiti pred sv. Miklavžem.

Mati.

GOSPODARSKI VESTNIK

Potrata.

Avstrija je siromašna država. Planinska zemlja ni rodovitna, vinogradništvo že desetletja sem ne daje dobička, industrija hira in z neštevilnimi postavami, ki jih je ustvarila naj-socialnejša država, se nikomur ni pomagalo. A obenem smo lahko miseln rod. Ko tujec pride k nam, si misli: Tod so bogati ljudje; kako so dekleta oblečena! Tega seve tujec ne ve, da se za nedeljo in delavnik pri nas nosi tista obleka. Kako vse hodi v finih čevljih, kako so zvečer gostilne polne in na plesiščih je dirindaj nedeljo za nedeljo, ko ima pri nas ne vsaka cerkev, marveč vsaka gostilna svoj Kirchtag — svoj sejem.

Zlasti se kaže, kako smo lahko miselni, če se natanko pogleda, kaj smo v inozemstvu kupovali? Vlada objavlja tole:

Naročili smo leta 1926 iz inozemstva:

	za šilingov
Finih gob Trüffel	20.000
Ostrig	47.000
Kandiranih sadežev	57.000
Šampanjca	99.000
Tujega piva	506.000
Likerjev	193.000
Navadnega žganja	198.000
Vina	14.134.000
Vino v steklenicah	319.000
Vinskega mošta	358.000
Sadnega mošta	350.000
Kislih vod	1.160.000
Južnega sadja	48.718.000

Cela ta vrsta je več ali manj nepotrebna. Številke, ki kažejo, kar je bilo vsaj za zdaj potrebno k življenju in se doma ni pridelalo, so še višje.

V tujini se je kupilo:

	za šilingov
Sočivja	20.972.000
Mleka	13.343.000
Sirovega masla	10.018.000
Loja (margarine)	2.854.000
Jajec	37.942.000
Piščet in kuretine	21.478.000
Klavne živine	264.764.000
Mesa	56.684.000
Klobas	5.733.000
Mesnih konzerv	1.262.000
Zgoščenega mleka	1.287.000
Sadnih konzerv	666.000
Rib v škatljah	4.280.000
Kruha	207.000
Raznega peciva	263.000
Testenin	168.000

Iz teh števil je razvidno, da bi moglo domače kmetijstvo najti zaslužka v pitanju živine, v svinjereji, potem pa tudi v pridelavanju sočivja, mleka in sirovega masla. Tudi jajc bi se morebiti moglo več pridelati in prodajati.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je imela svoj občni zbor dne 5. t. m. v svojem sloopju v Celovcu. Predsednik Mošner je poročal o skupnem zborovanju nemških in avstrijskih trgovskih zbornic v Stuttgartu. Na tem zborovanju se je govorilo tudi o pravnem zblizanju med Nemčijo in Avstrijo posebno na gospodarskem polju, o oddaji električne moči Nemčiji o tujem prometu in priključitvenem

vprašanju, ki je zavzelo obsežen prostor posvetovanj. Dr. Fattinger se je izrekel proti davku na električno moč, ki ga misli uvesti dežela, da krije previsoke izdatke. Davek na elektriko bi uničil industrijo in obrt. Koroška proizvaja na leto 175 milijonov kilovatnih ur, in če bi se plačalo z kilovatno uro samo en groš, bi znašalo to na leto 17,5 milijard kron. Dežela naj štedi in naj uravnava svoje izdatke po dohodkih in ne po izdatkih dohodke. Dr. Kaiser je proti trikratnemu zvišanju davka na avtomobile s strani dežele. Osebnih avtomobilov bi mogli kvečjemu prenesti 100% višji davek. Ta davek bi zadel seveda zopet le domačine. Naj se zviša davek na bencin, da bo dotični več plačal, ki se bo več vozil. Na Dunaju znaša davek za voz z 12 PS 1500 S, pri nas pa bi po predlogu znašal 1200 S. Zbornica se je izreкла proti ustavitvi elektrifikacijskih del na železnicah in je za elektrifikacijo Turske železnice, ker so dani vsi pogoji in ker drugače ta proga polagoma sploh ne bo zmogla vsega prometa. Občni zbor se izreče za to, da se odpravi davek na tajske sobe in je proti temu, da bi se v zameno na zborniško doklado naložilo pol procenta. Posestniki kinogledališč so prosili, da bi se uvrstili kino-obrati med koncesionirane obrti. Danes imamo v Avstriji 650 takih podjetij. Ostane naj pri licenci.

Miklavžev sejem v Velikovu. Konji so se prodajali po 400 do 800 S. Živina: biki 1,10 do 1,40, pitani voli 1,30—1,50, vprežni voli 1,20 do 1,30, junci 1,10—1,30, krave 0,80—1,80, telice 1—1,20, teleta 1,80—2, zaklani prašiči 2,40 do 2,80, plemen ski prašiči 2,20—2,60, ovce 0,60 do 1, koze 0,30—0,40 S za kg žive teže. Jajce 22—24 g, kg sirovega masla 4—4,80 S. Žito. pšenica 39—40, rž 38, oves 28—29, deteljno seme 240, konoplje 48, ječmen 31, fižol 56 ajda 33 g za kg.

Borza, Dunaj, 13. XII. Dinar 12,46; lira 38,30; marka 168; dolar 700.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Kitajska armada je opremljena tudi z dežniki. — V Nemčiji je umrla devica Marija Furtner, ki je živela 46 let ob sami vodi. — D-vlak Berlin—Lipsko je 2. t. m. trčil ob avto, ki je vozil veliko množino bencina. Bencin se je razlil po lokomotivi in več vagonih, ki so se takoj vžgali. Šofer in njegov spremljevalec sta mrtva, kurjač in strojevodja lokomotive pa težko ranjena. — Te dni je bil odprt redni brzozavni promet za slike, rokopise itd. med Dunajem in Berlinom. — Pri razpravi v proračunskem odboru o dunajskem redarstvu je prišlo do kravalov. Rabile so se besede: idijot, trotl, lump itd. Res lepi priimki. — 4. t. m. je divjal v Virginiji silen vihar. Na severni obali Caroline sta se potopila dva parnika in z njima 48 mož posadke. — Sofijska policija je zaprla 30 komunistov, ker je našla pri hišnih preiskavah komunistični propagandni material. Brzovlak Berlin—Dunaj je trčil na postaji Sigmundshergberg v tovorni vlak. Pri tem je bilo 20 oseb ranjenih.

Poplave v Severni Afriki. Listi poročajo o velikih poplavah v Alžiru. V Alžiru je vladalo zadnje dni veliko neurje in je na več krajih prišlo do preloma oblakov. Vsi potoki in vse reke so silno narastle in prestopile bregove. Večina železniških prog je pod vodo, prekinjene pa so tudi vse telefonske in brzozavne zveze. V prizadete pokrajine so bila poslana vojaška letala, ki donašajo odrezanim krajem živila in skušajo ugotoviti obseg poplav. Na železniški progi Denese—Orleanville, ki je popolnoma pod vodo, je porušenih 5 največjih železniških mostov. Ministrstvo je določilo za prvo pomoč 500.000 frankov. Nekatere ogrožene pokrajine so se morale izprazniti. V kraju Perregaux in Mostaganem je neurje razrušilo cele dele mesta. V teh krajih je našlo smrt več sto oseb, med njimi več Evropejcev, trupla leže razstresena povsod okoli. Pristanišče je popolnoma zasuto. Med Oranom in Alžirjem je poplava zajela potniški vlak. Potnikom so moral pozneje z letali dovažati živila. Po pariških poročilih znaša škoda preko 500 milijonov frankov. Več vaši bo treba popolnoma na novo pozidati. En milijon hektarjev zemlje je poplavljen. Sodišče in 60 večnadstropnih hiš je v ¼ ure popolnoma izginilo in le 20 m globok prepad je še na tem mestu.

Dunaj. (Slovenski krožek.) V soboto dne 3. dec. je priredilo naše društvo v dvorani Raimundhofa Miklavžev večer. V lepo okrašenem prostoru se je zbralo okrog 150 Slovencev, „malih in velikih otrok“. Po lepo zasnovanem govoru Miklavža (g. Janša) se je vršila razdelitev daril in so bile vse mize težko obložene z dobrimi stvarmi; za poredne pa je imel Miklavž divja parklja, ki sta po odhodu obdarovala vse s figami, rožiči in orehi. Potem je g. Milan Pirnat naravnost mojstersko dovršeno recital Prešernov „Uvod“ (Krst pri Savici) in Kette Pijanec. Nato je g. Janša nastopil v šaljni vlogi berača pri sv. Štefanu. Med odmori in pri prosti zabavi je gdč. Vera Volkova virtuosno svirala na klavir. Nastopila je tudi kot „pevka-solistka“ mala triletna „gospodična“ Renči Černelič in žela za svoj občudovanja vredni nastop burne aklamacije. Miklavžu se je v lepih slovenskih besedah zahvalila gospodična Danica Volkova. Pevci akademiki so nas razveseljevali do ranega jutra s krasnim petjem. Tako je v najlepšem soglasju in v splošno zadovoljstvo minula prva večja povojna prireditev dunajskih Slovencev. — Krožek postaja vedno večji. Skrb odbora naj bo, da v najvišji meri izčrpa vse ogromne energije, ki so nakopičene v društvu. Imamo izborne pevce, dobre igralce, muzike in mnogo inteligentnih fantov, ki imajo sil in volje za predavanja desetih krožkov. Seveda šele pričenjamo v delom, a treba bo takojšnje organizacije, sil, da bodo naši sestanki pestri, zabavni in nepozabni vsem, ki so in bodo kedaj člani krožka. Pevski odsek že imamo. Vodi ga sicer mali, a silno energični pevovodja g. Marjan Kozina, ki študira na dunajskem konzervatoriju. Vsak terek zvečer so v Raimundhofu pevske vaje. Kaj pa je z dramatičnim odsekom? Igralce imamo, g. Pirnat je izboren režiser, kdaj bo prva igra? Upamo, da že v puštu. Pa še tamburaši? In knjižnica? Pa šola za slovensko deco! Vemo, da je odbor krožka agilen, poln idej in volje, naj se z vso silo poprime naštetega programa in krožek in ves slovenski narod mu bo hvalo pel. Za enkrat pa vabimo vse Slovence, ki so na Dunaju, na nedeljske sestanke krožka v Raimundhof.

ZA BOŽIČ

kupite obleke
ter drugo blago
najceneje

136

V TRGOVINI
SILVESTER RIPIČ
S I N A V A S

IZŠLA JE BLASNIKOVA VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1928,

ki ima 366 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj vpoštevan in je še danes najbolj obračun. — Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah. — „VELIKA PRATIKA“ je najboljši in najcenejši družinski holedar. — Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednikov

tiskarna in litografski zavod, Ljubljana, Breg 12

111

Ako imate les na prodaj

in rabite takoj denar

132

ga prodajte P. Miklinu v Pilberku.

Inserirajte v Koroškem Slovencu!